

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Симеон Атанасов Симеонов

за дисертационния труд на докторант Николай Светославов Мишковски
на тема „**Военноморските сили на САЩ в периода между двете световни войни -
1919-1941**“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Професионално направление

Докторска програма „Нова и най-нова обща история“

Доколкото изискуемият обем на становището не предполага подробен поглед върху всички аспекти на работата и резултатите от нея (а и не е необходимо), ще се спра на най-важния от тях, според мен, а именно посочените приноси в изследването. Още повече, че точно върху този аспект беше поставена и основната моя забележка в подготвителната фаза на защитата.

Приемам така формулираните в автореферата на докторант Н. Мишковски приноси моменти като уточнявам, че по същество приносен характер имат последните два, където виждаме открити тезисни постижения. Останалите по-скоро обясняват подходи, характерни за всяко научно изследване. Тръгвайки обаче от последното обстоятелство, ми се ще да посоча още някои приноси в труда, които авторът постига и би могъл да дефинира тезисно като постижения в резултат именно на тези приложения, така или иначе, подходи.

Заявка за принос е заложена в самата **концепция** на труда, доколкото е насочена към *преразглеждане* на популярните теории, както и *включване на новодостъпни източници* за оформяне на *по-обективна и достоверна картина*, - при това не иначе, а с амбицията за авторско *преосмисляне и преоценка* на фактите от периода. И наистина е авторска тази намеса, след като към концепцията не се подхожда рутинно, *аксиоматично*, а се търсят *механизми*, чрез които може да се удостовери как флотската структура отговаря на предизвикателствата на епохата, видени комплексно в генезис и проанализирани на база документи от различен произход.

В този смисъл считам, че е приносна и **целта** на изследването, ангажирала се да открие - чрез отново подчертаната симбиоза на авторския подход, - именно в споменатия вече генезис, ролята на Военноморските сили: първо, във федералния

модел на страната; и, второ, като международен фактор на фона на изолационизма и излизането от него.

Наред с това, няма как да не се подчертаят приносните - най-вече за българската научна аудитория, - мащаб, изчерпателност и специфики на **историографската основа**, чрез която докторантът конструира и разработва систематично своите изследователски задачи. От една страна, обемът и детайлно представената структура на ползваните източници говорят сами по себе си; от значение е обаче да се посочи усилието за „най-обективно и коректно“ представяне на направленията в историографията и, което е по-важното като авторска нагласа, сблъсъкът на идеи и концепции в тях. В тази връзка са добре осветлени, първо, “Традиционната теория”, оценяваща – по правило негативно, - ролята на флота с оглед на резултатите (значението на резултатите) от предприетите при японското нападение върху Пърл Харбър действия на командването; и второ, установената в историографията линия на изследване, изхождаща от значението на съществените фактори (значението на факторите, способствали резултатите), определили от само себе си ограничените възможности на флота. Доминиращата роля на политическия елит, в този смисъл, е подчертана изрично.

На тази основа авторът сам въвежда приносни опции като подчертава, че изследването *не противопоставя различните тези, а преразглежда, - отново тезисно*, - основните елементи в тях, опирайки се на възможния към днешна дата по-широк достъп до документална информация с достоверен характер.

Спирайки до тук с така формулираните приносни заявки, стигам до извода за техния по същество *организационен* характер, дал шанс в последна сметка една иначе пространно разработвана през годините материя да добие нарочен профил, структура и мащаб, търсени и отстоявани от автора.

Оригиналното в подхода на колегата Мишковски, на тази база, се вижда в разпрострението и сложно преплетен анализ на *двете нива на значимост*, с които той свързва морската сила и военноморското дело – именно във вътрешен план, за страната, както и във външен, диктуван от международната ситуация. Тъй като авторът определено предпочита линията на изследване, свързана със значението на факторите, способствали резултатите, е редно анализът да се прави и чете в тяхната взаимна обвързаност.

Обобщено можем да ги представим така: функционирането на обществото и държавата като цяло – законовата база, данъчната политика, значението на статута на Морските сили, зависимостите между морските сили и интересите на страната, най-вече търговският обмен;

И от там – икономическата мощ, фискалните възможности и военните приоритети по контрола на морските пътища, както и въобще по линия на военно-тактическия и стратегически генезис, бил той на база технологии, на постигнати външни споразумения (международните конференции) и, съответно, тяхното преодоляване и преориентиране по силата на текущите исторически обстоятелства.

Точно в „играта“ на влияещите фактори докторант Мишковски получава възможността да структурира изследването като анализ на „елементи“, отразяващи конкретиката или общата природа на отделните проблеми. Приносът му се състои в това, първо да формулира, а после и надгради различията в разбирането на проблематиката, дадени в различните авторски концепции – били те индивидуални или на цели изследователски школи. Подходът му е ясен: стремеж за компенсиране на ограниченията в различните тези чрез разглеждане на „факторните“ елементи - не иначе, а като последица от налични и обясними причини в контекста на историческото време. Така, според него, решенията, резултатите от тях и значението им могат да се определят като плод на тези влияния и, съответно, не оценъчно, а проблемно-аналитично да бъдат внедрени в хрониката на съществуващата конюнктура.

В самия край на това становище бих искал все пак да вкарам и оценъчен елемент като провокирам колегата Мишковски да коментира теза, дадена от него на с. 438 в текста на дисертацията. Цитирам: *„В общи линии младите хора разменят свободата и независимостта си за платена работа, подчинена на желязна дисциплина, традиционно тежко ежедневие и подчинение. Но в резултат матросите се превръщат като цяло в активни граждани и квалифицирани работници в цивилния живот“*. Доколкото лично за мен субординацията и уставното поведение в армията винаги са били противоположни именно за изграждане на свободна и активна гражданска позиция, бих искал да си изясня, дали тук е цитиран друг автор, или колегата, ако сам е стигнал до този извод, го отнася непременно и само към онази епоха?

В заключение мога да заявя, че, предвид значимата за историята на САЩ, а и за световната история тема, разработена компетентно и успешно в дадения труд от Николай Мишковски, солидната документална база, приемливата структура и добре обосноващите изводи в изследването, имам пълното основание и ще гласувам да му бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

13.05.2022 г.

гр. В. Търново

С уважение:.....

(доц. д-р С. Симеонов)

OPINION

by Assoc. Prof. Dr. Simeon Atanasov Simeonov
for the dissertation of doctoral student Nikolay Svetoslavov Mishkovski
on "**The US Navy in the period between the two world wars -
1919-1941** "

for the award of the educational and scientific degree "Doctor"

Professional direction

Doctoral program "Modern History"

As far as the required volume of the opinion does not imply a detailed look at all aspects of the work and its results (and it is not necessary), I will focus on the most important of them, in my opinion, namely the contributions to the study. Moreover, it was on this aspect that my main remark in the preparatory phase of the defense was placed.

I accept the contributing moments formulated in the author's abstract of doctoral student N. Mishkovski, specifying that the last two are essentially contributing, where we see outstanding thesis achievements. The rest explains the approaches specific to each research. However, starting from the last circumstance, I would like to point out some more contributions of the author's work and could define the thesis as an achievement due to these applied approaches.

An application for a contribution is embedded in the very concept of the work, insofar as it is aimed at revising popular theories, as well as the inclusion of newly available sources to form a more objective and reliable picture - and with the ambition to rethink and re-evaluate the facts of the period. Indeed, this intervention is authorial since the concept is not approached routinely, axiomatically. However, mechanisms are sought to verify how the naval structure meets the era's challenges, seen comprehensively in genesis and analyzed based on documents of various origins.

In this sense, I believe that the purpose of the study, which is committed to discovering - through the re-emphasized symbiosis of the author's approach - in the already mentioned genesis, the role of the Navy: first, in the federal model of the country; and, second, as an international factor against the background of isolationism and overcoming it.

In addition, the contribution - especially for the Bulgarian scientific audience - the scale, comprehensiveness, and specifics of the historiographical basis through which the doctoral student constructs and systematically develops his research tasks. On the one hand, the volume and detailed structure of the sources used speak for themselves; however, it is essential to point

out the effort for the "most objective and correct" presentation of the trends in historiography and, more importantly, the author's attitude, the clash of ideas and concepts in them. In this regard, the "Traditional Theory" is well elucidated, assessing - as a rule negatively - the role of the Navy in terms of the results (significance of the results) of the actions taken by the command during the Japanese attack on Pearl Harbor; and secondly, the line of research established in historiography, based on the importance of the essential factors (the importance of the factors that contributed to the results), which determined the limited capabilities of the fleet. The dominant role of the political elite, in this sense, is explicitly emphasized.

On this basis, the author himself introduces contributory options, emphasizing that the study does not oppose the various theses but revises - again in theory - the main elements in them, based on the possible more comprehensive access to reliable documentary information.

Stopping here with the formulated contribution applications, I conclude their essentially organizational nature, which gave a chance to an otherwise extensively developed over the years matter to obtain a specific profile, structure, and scale, sought and defended by the author.

The original approach of my colleague Mishkovski, on this basis, is seen in the widespread and intricately intertwined analysis of the two levels of importance with which he connects naval power and naval affairs - namely internally, for the country, and externally, dictated by the international situation. Since the author prefers the line of research related to the importance of the factors that contributed to the results, it is appropriate to make and read the analysis in their interrelationship.

In summary, we can present them as follows: the functioning of society and the state as a whole - the legal framework, tax policy, the importance of the status of the Navy, the dependence between the Navy and the interests of the country, especially trade; And from there - the economic power, fiscal capabilities and military priorities in the control of maritime routes, as well as in general in terms of military-tactical and strategic genesis, be it based on technology, external agreements (international conferences) and, accordingly, their overcoming and reorienting by virtue of current historical circumstances.

It is in the "game" of influencing factors that Ph.D. Mishkovski gets the opportunity to structure the research as an analysis of "elements" that reflect the specifics or general nature of individual problems. His contribution consists of first formulating and then building on the differences in understanding the issues given in the various authorial concepts - be they individual or entire research schools. His approach is straightforward: the desire to compensate for the limitations in the various theses by considering the "factorial" elements - not otherwise, but as a consequence of available and explicable reasons in the context of historical time. Thus, according to him, the decisions, their results, and their significance can be determined as a result

of these influences and, accordingly, not evaluatively but problem-analytically to be implemented in the chronicle of the existing situation.

At the very end of this opinion, however, I would like to add an evaluative element by provoking my colleague Mishkovski to comment on a thesis given by him on page 438 in the text of the dissertation. I quote: "In general, young people exchange their freedom and independence for paid work, subject to iron discipline, traditionally heavy daily life and obedience. Nevertheless, as a result, sailors are becoming increasingly active citizens and skilled workers in civilian life. Since, for me personally, subordination and statutory behavior in the army have always been contraindicated precisely for building a free and active civil position". I would like to clarify whether another author is quoted here or the colleague if he came to this conclusion only in that era?

In conclusion, I can say that, given the vital topic for US history and world history, developed competently and successfully in the work of Nikolai Mishkovsky, solid documentation, acceptable structure, and well-founded conclusions in the study, I have every reason to and I will vote to award him the educational and scientific degree of Doctor.

13.05.2022

V. Tarnovo

Respectfully:

(Assoc. Prof. Dr. S. Simeonov)